

Uchwała Nr XXVI/159/10
Rady Gminy Ostrowice
z dnia 19 lutego 2010 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych Gminy Ostrowice.**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, Nr 115, poz. 793, Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 144, poz. 1175,), Rada Gminy Ostrowice uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Ostrowice obowiązujący na terenie Gminy Ostrowice w roku 2010.

1. DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA PODSTAWIE DANYCH Z WOJEWÓDZKIEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIOM NA LATA 2006 – 2015 ORAZ WSTĘPNEGO RAPORTU O PROBLEMACH ALKOHOLOWYCH I INNYCH ŚRODKACH CHEMICZNYCH ZMIENIAJĄCYCH ŚWIADOMOŚĆ W GMINIE OSTROWICE.

Do najważniejszych problemów alkoholowych wynikających ze spożycia i nadużywania alkoholu można aktualnie zaliczyć:

1) Samozniszczenie osób uzależnionych od alkoholu.

Każdego roku w placówkach leczenia odwykowego zarejestrowanych jest ponad 200 tys. osób z rozpoznaniem zaburzeń spowodowanych używaniem alkoholu. Posługując się wskaźnikami europejskimi oraz wynikami polskich badań społecznych, liczbę osób uzależnionych można oszacować między 700 tys. a 900 tys., z czego około 80% stanowią mężczyźni. Uzależnienie przyczynia się do rozwoju szeregu poważnych chorób oraz powoduje dezorganizację życia społecznego osób uzależnionych i ich rodzin. Istnieje wysoki związek między uzależnieniem od alkoholu a bezrobociem, niższym statusem socjoekonomicznym, wypadkami i przemocą interpersonalną. Ryzyko zgonów alkoholików

oszacowane w badaniach Instytutu Psychiatrii i Neurologii jest 4,8 razy większe niż ryzyko zgonu w populacji generalnej.

2) *Szkody zdrowotne u nadużywających alkoholu osób dorosłych.*

Populacja osób pijących ryzykownie i szkodliwie szacowana jest w Polsce na 2,5 miliona nawet do 4 milionów. Corocznie, z przyczyn bezpośrednio i pośrednio związanych z używaniem alkoholu, umiera w Polsce kilkanaście tysięcy osób, z czego połowa przypada na zgony spowodowane bezpośrednio piciem alkoholu.

Badania pokazują, że około 20% wszystkich zgłoszeń pacjentów do podstawowej opieki zdrowotnej ma związek z alkoholem. Zatem, koszty leczenia szkód zdrowotnych mających swoje źródło w nadużywaniu alkoholu stanowią znaczące obciążenie dla systemu finansowania świadczeń medycznych.

3) *Szkody występujące u młodzieży nadużywającej alkoholu.*

Alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej w Polsce. Dziewięciu na dziesięciu uczniów w wieku 15 -16 lat zna już smak alkoholu, przy czym zdecydowana większość z nich rozpoczęła picie jeszcze przed 15-tymi urodzinami. Prawie 22% z nich pierwszy raz sięgnęło po alkohol, mając 11 lat lub mniej. Eksperti oceniają, że picie alkoholu jest główną przyczyną zgonów i inwalidztwa osób w wieku 15- 21 lat. Dlatego celem polityki zdrowotnej samorządu gminnego w odniesieniu do dzieci młodzieży jest zapobieganie występowaniu i zmniejszanie szkód, które aktualnie występują w życiu młodych ludzi w związku z używaniem przez nich alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, przy czym na pierwszy plan wysuwa się nie tyle problem używania alkoholu, ile tzw. straty bieżące. Co to oznacza? Biorąc pod uwagę średni odsetek osób uzależnionych w danej populacji, można szacować, że około 3% młodzieży uzależni się od alkoholu w przyszłości, ale znacznie więcej z nich jest narażonych na różnego rodzaju doraźne szkody związane z działaniem alkoholu, takie jak: wypadki (w tym śmiertelne), konflikty z prawem, zachowania agresywne, większe ryzyko stania się ofiarą przestępstwa, przedwczesna inicjacja seksualna, konflikty z rówieśnikami i w rodzinie, problemy z nauką, sięganie po inne substancje psychoaktywne.

4) *Przemoc domowa i inne szkody w rodzinie z problemem alkoholowym.*

Jednym z zaburzeń ściśle skorelowanych z alkoholem jest przemoc w rodzinie. W 2008 roku policja przeprowadziła ponad 86 tys. interwencji związanych z przemocą w rodzinie, podczas których stwierdzono, że ponad 71% sprawców przemocy było pod wpływem alkoholu. Z perspektywy prawnej stosowanie przemocy jest przestępstwem ściganym w Polsce przez prawo na podstawie art. 207 k.k. Dane statystyczne pokazują, że w około

60-70% rodzin, w których jest problem alkoholowy, występuje przemoc. Około 4% społeczności żyje w rodzinach, w których z powodu powtarzającej się nietrzeźwości dochodzi do przemocy, zaniedbań, ubóstwa, demoralizacji oraz innych zjawisk powodujących stres, współzależnienie i inne szkody osobiste członków rodziny. Badania żon alkoholików ujawniają, że około $\frac{3}{4}$ z nich doświadcza przemocy. Programy pomocy rodzinom prowadzone w placówkach odwykowych obejmują tylko nieznaczny procent współzależnionych osób dorosłych oraz Dorosłych Dzieci Alkoholików (głównie kobiet). Ponad 77 tys. dzieci alkoholików otrzymuje pomoc w placówkach socjoterapeutycznych. Potrzeby w tym zakresie są, co najmniej 10-krotnie większe.

5) *Alkoholowa dezorganizacja środowiska pracy.*

Nietrzeźwość w miejscu pracy mimo poprawy sytuacji w ostatnich latach nadal jest często przyczyną wypadków i obniżenia wydajności w pracy. Istnieje również problem alkoholowej patologizacji populacji bezrobotnych. Szkody związane z piciem alkoholu w miejscu pracy są również przyczyną wysokiej absencji.

Obserwuje się coraz większą alkoholową patologizację populacji bezrobotnych, co poważnie ogranicza szanse na skuteczną pomoc w przewyciężaniu bezrobocia i nędzy. Na terenach o wysokim stopniu bezrobocia brakuje placówek odwykowych i profilaktycznych.

6) *Przestępstwa i wykroczenia osób nietrzeźwych.*

Na szczególną uwagę zasługują takie zjawiska jak nietrzeźwość kierowców oraz związek nietrzeźwości z przestępstwami pospolitymi, z recydywą i przemocą.

Spożywanie alkoholu w powiecie drawskim w znacznych ilościach doprowadziło do wzrostu interwencji policji w miejscu zamieszkania (interwencje domowe) oraz w miejscach publicznych. W 2008 roku w powiecie drawskim przeprowadzono 550 interwencji domowych (spadek o 182 w porównaniu z 2007 rokiem), w tym 96 interwencji dotyczyło przemocy domowej gdzie założono Niebieskie Karty (spadek o 33 w porównaniu z 2007 rokiem), w tym 42 interwencje miały miejsce na terenie wsi. W 2007 roku sprawcy przemocy domowej pod wpływem alkoholu byli w 109 przypadkach, w tym 35 osób zostało zatrzymanych w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych do wytrzeźwienia. Wszczęto postępowanie o znęcanie się fizyczne i psychiczne nad rodziną w 34 przypadkach, w tym wystosowano 22 akty oskarżenia dla sprawców przemocy domowej. Na 129 przypadków przemocy domowej, w 125 przypadkach pokrzywdzonymi były kobiety, a tylko w 4 przypadkach byli mężczyźni. Nasiliły się przypadki fizycznego i moralnego znęcania nad rodziną.

KP Złocieniec - ogółem na terenie Gminy Ostrowice w 2007 roku odnotował 30 wykroczeń z ukaraniem sprawców /2005 r. – 21 wykroczeń, 2006 r. – 21 wykroczeń/.

Ponadto policjanci w 2008 r. ujawnili 427 nowych nieletnich zagrożonych demoralizacją oraz sprawców czynów karalnych. W stosunku do 135 nieletnich prowadzone były postępowania przygotowawcze.

W 2008 r. na drogach powiatu drawskiego odnotowano 59 wypadków drogowych, w których śmierć poniosło 5 osób a 98 zostało rannych. Odnotowano również 378 kolizji drogowych. W ubiegłym roku policjanci ujawnili 506 nietrzeźwych kierujących, co stanowi wzrost o 130 kierowców poruszających się po naszych drogach w stanie nietrzeźwym i nie przestrzegających przepisów prawa.

Na terenie Gminy Ostrowice służbę pełni dwóch dzielnicowych. Miejscowość Dołgie, Przytoń i mniejsze miejscowości ościenne w kierunku Drawska Pom. zostały objęte działaniami KPP Drawsko Pomorskiego, a pozostały teren działaniami KP Złocieniec. Ponadto w 2009 roku rozpoczął swoją działalność strażnik gminny, który jest dostępny pięć dni w tygodniu dla mieszkańców Gminy.

7) *Łamanie prawa związane z handlem napojami alkoholowymi.*

Do najważniejszych zjawisk problemowych należą naruszenia prawa związane ze: sprzedażą alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym, nielegalnym handlem napojami alkoholowymi, reklamą i propagowaniem napojów alkoholowych.

W Polsce jest według różnych danych szacunkowych od 900 000 do 1 200 000 uzależnionych od alkoholu i około 3 500 000 nadużywających alkoholu. Wynika z tego, że każdy z nas ma szansę „ocierać” się w swoim otoczeniu o alkoholika. I tak rzeczywiście jest. Przyzwyczailiśmy się traktować uzależnienie jako problem dotyczący przede wszystkim alkoholika i jego rodziny. Mówi się, co prawda o przemocy wobec rodziny, ubóstwie, rozwodach i degradacji społecznej. Rodziny, w których występuje problem alkoholowy nie obnoszą się z nim, co jest charakterystycznym symptomem choroby.

Można by przypuszczać, że przeciętny mieszkaniec gminy Ostrowice jest całkowicie wolny od skutków czyjegoś uzależnienia. Tymczasem tak nie jest. Każdy, nawet ten, który alkoholika nie wpuści za swój próg, może spotkać ludzi uzależnionych: w drodze do pracy i z pracy do domu, w samej pracy oraz w czasie wolnym, podczas odpoczynku.

Jeśli podejmujemy wspólny wysiłek w celu ograniczenia ilości uzależnień, będzie to pożytkiem dla każdego z nas.

Alkoholizm to choroba śmiertelna. Wśród motywów do picia alkoholu można wyróżnić trzy najczęściej spotykane grupy powodów picia: ucieczkowe – w celu zapomnienia

o kłopotach, zredukowania napięcia, poprawy nastroju odprężenia się, społeczne – np. picie dla towarzystwa, z uprzejmości, z jakiejś okazji, w poszukiwaniu przyjemności – np. dla smaku alkoholu, z przekonania o jego zdrowotnym działaniu.

Niwelowanie powyższych motywów może przynieść korzyści w postaci zmniejszenia zachorowań na chorobę alkoholową.

2. WPROWADZENIE.

1) Dochody z opłat za wydane zezwolenia mogą być wykorzystane **jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych** (art. 18² Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 70, poz. 473 z późniejszymi zmianami).

2) Zadania wynikające z ustawy (art. 2 ust.1) powinny być wykonywane poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- a) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokojenie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu,
- b) działalność wychowawczą i informacyjną,
- c) ograniczenie dostępności do alkoholu,
- d) ograniczenie zjawiska sprzedaży alkoholu nieletnim poprzez kontrolę punktów sprzedaży napojów alkoholowych i szkolenie sprzedawców,
- e) leczenie i rehabilitację osób uzależnionych od alkoholu,
- f) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie.

3. POLITYKA GMINY W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1) Do działań ograniczających powstawanie patologii społecznych wśród dzieci i młodzieży należy zaliczyć w szczególności:

- a) wdrażanie profilaktycznych programów informacyjnych i psychoedukacyjnych wpływających na umiejętności ważne dla zdrowia i trzeźwości,
- b) przyjęto, że wszystkie dzieci, z terenu Gminy Ostrowice, których problem uzależnień dotyczy bezpośrednio lub pośrednio bez względu na status społeczny mają prawo do bezpłatnej terapii w zakresie profilaktyki alkoholowej i narkomanii,
- c) szkolenie członków GKRPA w zakresie terapii uzależnień,

- d) szkolenie pedagogów w zakresie nowoczesnych metod rozwiązywania problemów alkoholowych, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrowicach określiła podstawowe strategie dotyczące społeczności lokalnej.
- 2) Zwrócono szczególną uwagę na:
 - a) szkolenie przedstawicieli wybranych zawodów w zakresie uzależnień i programów rozwiązywania problemów alkoholowych,
 - b) wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy osób z problemami alkoholowymi oraz instytucji prowadzących programy profilaktyczne.

4. PODSTAWOWE CELE PROGRAMU.

- 1) Eliminowanie spożywania alkoholu przez młodzież.
- 2) Ograniczenie spożywania alkoholu przez dorosłych mieszkańców Gminy Ostrowice.
- 3) Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych.
- 4) Zmniejszenie rozmiarów tych zjawisk, które aktualnie występują.
- 5) Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.
- 6) Zmniejszenie śmiertelności i degradacji psychofizycznej osób uzależnionych.
- 7) Zmniejszenie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych nadużywaniem alkoholu.
- 8) Zmniejszenie ilości i dolegliwości alkoholowych zaburzeń życia rodzinnego (przemocy i zaniedbań).
- 9) Zmniejszenie nietrzeźwości wśród przyczyn naruszania prawa i porządku publicznego.
- 10) Zmniejszenie ilości wypadków oraz strat ekonomicznych spowodowanych nietrzeźwością w miejscu pracy.
- 11) Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym.

5. SZCZEGÓŁOWE ZADANIA W ZAKRESIE PROFILAKTYKI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy rehabilitacyjnej i terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz osób dotkniętych przemocą domową realizowane poprzez:**

- a) interwencję środowiskową, indywidualne rozmowy motywacyjne, zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych,
- b) edukacja kobiet w rodzinach z problemem alkoholowym a w tym zakup fachowej literatury,
- c) kierowanie na specjalistyczne badania w celu ustalenia zależności od alkoholu i wskazanie rodzaju zakładu leczenia odwykowego,
- d) dofinansowanie zjazdów poszpitalnych „After Care”,
- e) przekazanie do sądu wniosków o zobowiązanie do leczenia,
- f) rozmowy informacyjne dla rodzin i osób uzależnionych od alkoholu.

2) Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie realizowane poprzez:

- a) interwencje środowiskową,
- b) finansowanie zleczanych przez komisję wywiadów środowiskowych przeprowadzanych przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowicach w środowiskach osób z problemem alkoholowym w związku ze składanymi wnioskami do komisji przez instytucje, służby i osoby bliskie,
- c) izolowanie ofiary od sprawcy,
- d) działania edukacyjne wspierające między innymi wychowanie bez przemocy,
- e) dofinansowanie imprez o charakterze kulturalno-turystycznym organizowanych przez stowarzyszenia i kluby abstynenckie, które mają na celu propagowanie idei trzeźwości oraz zdrowego stylu życia,
- f) wspomaganie działalności grup samopomocowych,
- g) organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i wakacji letnich z rodzin z problemem alkoholowym,
- h) współpraca z Policją w zakresie realizacji programu „Niebieska Karta” i przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców,
- i) w celu realizacji programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na obszarze powiatu drawskiego współpraca z Komisją Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego pod przewodnictwem Starosty Drawskiego.

3) Prowadzenie działalności profilaktycznej, informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży realizowane poprzez:

- a) organizowanie szkolnych programów edukacyjnych,
- b) działania edukacyjne skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działania kontrolne mające na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom poniżej 18 lat,
- c) zakup sprzętu, wyposażenia, artykułów remontowych, materiałów biurowych niezbędnych dla działalności komisji,
- d) zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego dla działalności świetlic wiejskich, w tym świetlic OSP przeznaczonych również dla dzieci i młodzieży oraz bibliotek,
- e) dofinansowanie przedsięwzięć profilaktycznych organizowanych przez szkoły i parafie,
- f) organizowanie wypoczynku dzieci i młodzieży, w trakcie którego będą realizowane programy profilaktyczne,
- g) współorganizowanie ferii zimowych, Dnia Dziecka, zabaw choinkowych z upominkami dla dzieci z wykorzystaniem zabaw integrujących i pozwalających zniwelować dystans pomiędzy rówieśnikami z różnych środowisk,
- h) organizowanie konkursów na temat „Szkodliwości spożywania alkoholu”,
- i) współpraca i wymiana doświadczeń z pełnomocnikami i komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych z innych gmin,
- j) współorganizowanie imprez o charakterze masowym propagujących zdrowy styl życia.

4) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego realizowane poprzez:

- a) podejmowanie interwencji w stosunku do osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, które uczestniczą w prowadzeniu reklamy w charakterze zleceniodawcy, zleceniobiorcy i realizatora niezależnie od sposobu i formy jej prezentacji,
- b) występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego podmiotów naruszających zakazy określone w art. 13¹ i 15 ustawy, na terenie Gminy Ostrowice,
- c) czynności sprawdzające punkty sprzedaży napojów alkoholowych pod względem przestrzegania przepisów wskazanej ustawy przez upoważnione osoby.

6. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

- 1) Ustala się miesięczne wynagrodzenie sekretarza komisji w wysokości – 380 zł.
- 2) Ustala się wynagrodzenie członków komisji w następującej wysokości:
 - a) za udział w posiedzeniu ogólnym komisji dla każdego członka komisji – 65 zł,
 - b) za każde posiedzenie podkomisji ds. rozmów motywacyjnych w jednej sprawie /15 zł x ilość spraw, ale nie więcej niż 75 zł/ - 15 zł,
 - c) za każdy przeprowadzony w formie pisemnej wywiad środowiskowy na terenie:
 - miejscowości Ostrowice – 40 zł,
 - Gminy Ostrowice – 60 zł,
 - d) za czynności sprawdzające w punktach sprzedaży napojów alkoholowych przed wydaniem opinii w formie postanowienia w sprawie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i czynności sprawdzające w przedmiocie przestrzegania przepisów prawa w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych na terenie:
 - miejscowości Ostrowice – 20 zł,
 - Gminy Ostrowice – 40 zł.

7. ZASADY KONTROLI EFEKTYWNOŚCI PROGRAMU.

- 1) Nadzór nad realizacją zadań wynikających z powyższego Programu oraz ich formalne realizowanie i finansowe rozliczanie pełnić będzie przewodniczący i sekretarz komisji.
- 2) Podmioty realizujące zadania lub korzystające z dofinansowań do określonych zadań składać będą odpowiednie sprawozdania zgodne z danymi zawartymi we wniosku o dofinansowanie powyższych zadań.
- 3) Podsumowania efektów zrealizowanych zadań dokona przewodniczący komisji.

8. MATERIAŁY WYKORZYSTANE DO OPRACOWANIA PROGRAMU.

- 1) Wyniki monitorowania problemów społecznych w Gminie Ostrowice uwzględniające lokalne warunki, zasoby, problemy i potrzeby.
- 2) Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2010 roku.
- 3) Wstępny raport o problemach alkoholowych i innych środkach chemicznych zmieniających świadomość w Gminie Ostrowice.
- 4) Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ~ cele i zadania do realizacji w latach 2006 – 2010.
- 5) Wojewódzki Program Przeciwdziałania Uzależnieniom na lata 2006 – 2015.

9. PRELIMINARZ WYDATKÓW NA 2010 ROK.

Dział	Rozdział	*	Wyszczególnienie	Kwota w zł
851				
	85154		Przeciwdziałanie alkoholizmowi	25.500
		3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	11.680
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	7.060
		4220	Zakup środków żywności	1.800
		4300	Zakup usług pozostałych	3.500
		4410	Podróże służbowe krajowe	1.460

§ 2. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Ostrowice są środki finansowe budżetu gminy, pochodzące z opłat z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

§ 3. Środki nie wykorzystane w bieżącym roku budżetowym zostaną przeniesione na kolejny rok budżetowy tj. na 2011 rok.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ostrowice.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2010 r.

Przewodniczący
Rady Gminy

Roman Bany